

Arabako Foru
Aldundia
Diputación
Foral de Álava
www.araba.eus

Financiado por la Unión Europea
NextGenerationEU

Plan de Recuperación,
Transformación y Resiliencia

ERANSKINA

ARABAKO FORU ALDUNDIA

IRUZURRAREN AURKAKO NEURRIEN PLANA

**BERRESKURATZE ETA ERRESILIENTZIA MEKANISMOAREN BIDEZ
FINANTZATUTAKO PROIEKTUAK/AZPIPROIEKTUAK (BERRESKURATZE,
ERALDAKETA ETA ERRESILIENTZIA PLANA-NGEU FUNTSAK)**

0 BERTSIOA – 2021 ABENDUA

AURKIBIDEA

- 1. SARRERA**
- 2. APLIKATU BEHARREKO ARAUTEGIA**
- 3. IRUZUR, USTELKERIA ETA INTERES GATAZKARI BURUZKO KONTZEPTUAK**
- 4. IRUZUR ARRISKUA EBALUATZEKO ETA KUDEATZEKO TALDEAREN FUNTZIOAK GEHITZEA EGEFEK KOFINANTZATUTAKO JARDUKETETAN, BEM-REN PROIEKTUAK/AZPIPROIEKTUAK SARTZEKO**
- 5. PREBENTZIO NEURRIAK**
 - 5.1. Interes gatazkako egoerak prebenitzeko eta zuzentzeko prozedurak**
 - 5.2. Iruzurraren aurkako konpromiso instituzionala**
 - 5.3. Prestakuntza ekintzak iruzurraren aurkako borrokan**
 - 5.4. BEM-ek kofinantzatutako AFaren proiektu/azpiproiektuetan iruzur arriskua ebaluatzea**
 - 5.5. Kudeaketa, kontrol eta ordainketarako funtzioak bereizteko printzipioa**
- 6. DETEKZIO NEURRIAK**
 - 6.1. Bandera gorriak**
 - 6.2. Iruzur salaketen postontzia eta iruzur susmoen jakinarazpena**
- 7. ZUZENKETA NEURRIAK**
- 8. IRUZUR KASUEN EDO SUSMO ARRAZOIDUNEN JAZARPEN ETA JARRAIPEN NEURRIAK**
- 9. IRUZURREZ GASTATUTAKO FUNTSAK BERRESKURATZEKO PROZEDURA**
- 10. IRUZURRAREN AURKAKO NEURRIEN PLANEKO PROZESUAK BERRIKUSTEKO PROZEDURAK**

1. SARRERA

Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2021/241 (EB) Erregelamenduaren 22. artikulua, 2021eko otsailaren 12koak, Batasunaren finantza interesak babesteari buruzko Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoa (BEM) ezartzen duenak, honako hau xedatzen du:

“1. Mekanismoa gauzatzean, estatu kideek, Mekanismoaren esparruan funtsen onuradun edo mailegu hartzaile diren aldetik, Batasunaren finantza interesak babesteko neurri egoki guztiak hartuko dituzte, bai eta Mekanismoak finantzatutako neurriei dagokienez funtsen erabilera Batasuneko eta estatuko zuzenbide aplikagarria egokitzen dela zaintzeko ere, bereziki, iruzurra, ustelkeria eta interes gatazkak prebenitu, antzeman eta zuzentzeari dagokionez. Horretarako, estatu kideek barne kontrolerako sistema eraginkor eta eraginkorra ezarriko dute, eta oker ordaindutako edo oker erabilitako zenbatekoak berreskuratuko dituzte. Estatu kideek aurrekontuak kudeatzeko ohiko sistema nazionaletara jo ahal izango dute.

2. Arautegiaren 15. artikuluko 2. paragrafoan eta 23. artikuluko 1. paragrafoan aipatzen diren akordioek honako betebeharrak izango dituzte estatu kideentzat: a) egiaztatzea aldi aldi emandako finantzaketa behar bezala erabili dela aplikatu beharreko arau guztien arabera, eta berreskurapen eta erresilientzia planaren esparruan erreformak eta inbertsio proiektuak aplikatzeko neurri oro behar bezala aplikatu dela aplikatzekoak diren arau guztien arabera, bereziki iruzurra, ustelkeria eta interes gatazkak prebenitu, detektatu eta zuzentzeari dagokionez; b) behar diren neurriak hartzea iruzurra, ustelkeria eta interes gatazkak prebenitzeko, antzemateko eta zuzentzeko, Batasunaren finantza interesei eragiten badiete, Finantza Erregelamenduaren 61. artikulua 2. eta 3. zenbakietan zehaztutakoaren arabera, eta legezko akzioak erabiltzea bidegabeki bereganatu diren funtsak berreskuratze, bai eta berreskuratze eta erresilientzia planaren esparruan erreformak eta inbertsio proiektuak gauzatzeko edozein neurri dagokionez ere.

Ilido horretan, irailaren 29ko HFP/1030/2021 Aginduaren 6. artikulua, zeinaren bidez Berreskuratze, Eraldatze eta Erresilientzia Plana (BEEP) kudeatzeko sistema eratzen baita, honako hau zehazten du: aipatutako 22. artikuluko betebeharrak betetzeko helburuarekin, eta Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoko (BEM) funtsen onuradun diren aldetik, Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Planeko (BEEP) neurriak betearazten parte hartzen duen erakunde erabakitzailerik edo betearazle orok **“iruzurraren aurkako neurrien plana”** izan beharko du, dagokion jardura eremuan dagozkion funtsak aplikatu beharreko arauen arabera

erabili direla bermatu eta adierazi ahal izateko, bereziki, iruzurra, ustelkeria eta interes gatazkak prebenitu, detektatu eta zuzentzeari dagokionez.

Iruzurraren aurkako Neurrien Plan hau diseinatu eta abian jarritz, Arabako Foru Aldundiak, BEMtik datozen funtsen erakunde betearazlea eta organo kudeatzailea den aldetik, aplikatu beharreko araudian eskatutakoa bete nahi du. Planak, gutxienez, honako alderdi hauek jaso behar ditu:

- a) Erakunde erabakitzailerik edo betearazleak onartzea, gehienez ere 90 eguneko epean, HFP 1030/2021 Agindua indarrean jartzen denetik (2021eko irailaren 30a).
- b) Iruzurraren aurkako neurriak proportzionalki egituratzea, iruzurraren aurkako zikloa deiturikoaren funtsezko lau elementuen inguruan: prebentzioa, detekzioa, zuzenketa eta jazarpena.
- c) Iruzurraren arriskuaren, inpaktuaren eta arrisku probabilitatearen ebaluazioa aurreikustea funtsezko prozesuetan, eta aldizkako berrikuspena egitea, betiere prozeduretan edo langileetan iruzur kasuren bat edo aldaketa esanguratsuren bat detektatu bada.
- d) Iruzurraren hondar arriskua maila onargarrian murrizteko prebentzio neurri egokiak eta proportzionatuak zehaztea.
- e) Alerta seinaleetara egokitutako detekzio neurriak daudela aurreikustea eta horiek eraginkortasunez aplikatzeko prozedura zehaztea.
- f) Iruzur kasu susmagarriren bat detektatzen denean, neurri zuzentzaile egokiak zehaztea, iruzur susmoak jakinarazteko mekanismo argiak eta guzti.
- g) Iruzur susmagarrien jarraipena egiteko eta iruzurrez gastatutako EBko funtsak berreskuratze prozesu egokiak ezartzea.
- h) Iruzur efektiboarekin edo potentzialarekin lotutako prozesuak, prozedurak eta kontrolak berrikusteko jarraipen prozesuak definitzea, iruzur arriskuaren ebaluazioa berrikusteari transmititzen zaizkionak.
- i) Interes gatazkako egoerak prebenitzeko eta zuzentzeko prozedurak zehaztea.

2. APLIKATU BEHARREKO ARAUDIA

- 241/2021 (EB) Erregelamendua, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena, 2021eko otsailaren 12koa, Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoa ezartzen duena.
- HFP/1030/2021 Agindua, irailaren 29koa, Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Plana kudeatzeko sistema eratzen duena.
- 2017/1371 (EB) Zuzentaraua, Batasunaren finantza interesei eragiten dien iruzurraren aurkako borrokari buruzkoa (PIF Zuzentaraua).

- 1/2019 Lege Organikoa, otsailaren 20koa, honako hau aldatzen duena: 10/1995 Lege Organikoa, azaroaren 23koa, Zigor Kodeari buruzkoa, Europar Batasunaren finantza arloko eta terrorismo arloko zuzentarauen transposizioa egiteko eta nazioarteko gaietara heltzeko.
- 2018/1046 (EB, Euratom) Erregelamendua, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena, 2018ko uztailaren 18koa, Batasunaren aurrekontu orokorrari aplikatu beharreko finantza arauetara buruzkoa (EBren Finantza Erregelamendua).
- Iruzur arriskuaren ebaluazioa eta iruzurraren aurkako neurri eraginkor eta proportzionatuak iruzurraren aurka (DG REGIO) EGESIF_14-0021-00; 16/06/2014 (Guidance Note of fraud risk assesment for 2014-2020).
- Espainiako Gobernuaren Berreskuratzeko, Eraldaketa eta Erresilientzia Plana.

3. IRUZUR, USTELKERIA, IRREGULARTASUN ETA INTERES GATAZKARI BURUZKO KONTZEPTUAK

Batasunaren finantza interesetara eragiten dien iruzurraren aurkako borrokari buruzko 2017/1371 (EB) Zuzentarauaren ondorioetarako, honako hau jotzen da **IRUZURTZAT**:

- i) Batasunaren aurrekontuko edo Batasunak administratutako aurrekontuetako funtsak edo aktiboak bidegabe erabiltzea edo funtsik gabe atxikitzea dakarten adierazpen edo agiri faltsuak, zehaztugabeak edo osatugabeak erabiltzea edo aurkeztea, edo haren izenean,
- ii) ondorio bera duen informazio bat jakinarazteko berariazko betebeharrak ez betezea, edo
- iii) funts edo aktibo horiek hasieran ematea eragin zuten helburuetara bestelako helburuetarako erabiltzea, Batasunaren finantza interesetara kalte egiten badie.

Batasunaren finantza interesetara eragiten dien iruzurraren aurkako borrokari buruzko 2017/1371 (EB) Zuzentarauaren arabera (PIF Zuzentaraua), honako hau jotzen da **USTELKERIATZAT**:

- “a) Zuzentzarau honen ondorioetarako, honako hau hartuko da ustelkeria pasibotzat: Ustelkeria funtzionario baten akzioa, zuzenean edo bitartekari baten bitartez, berarentzat edo hirugarrenentzat edonolako abantailak eskatu edo jasotzen dituen, edo abantaila baten promesa onartzen duena, jardun dezan edo jarduteari uko egin diezaion, bere betebeharraren arabera edo bere eginkizunak betetz, Batasunaren finantza interesetara kalte eginez edo kalte egiteko moduan.
- b) Zuzentzarau honen ondorioetarako, honako hau hartuko da ustelkeria aktibotzat: funtzionario bati, zuzenean edo bitartekari baten bidez, edozein motatako abantaila hitzematzen, eskaintzen edo ematen dion pertsona ororen akzioa, funtzionario horrentzat edo hirugarrenentzat, jardun

dezan, edo jardun ez dezan, bere betebeharraren arabera edo bere eginkizunak gauzatzean, Batasunaren finantza interesei kalte eginez edo kalte egiteko moduan”.

Kontseiluaren 2988/95 (EE, Euratom) Erregelamenduak, 1995eko abenduaren 18koak, Batasunaren finantza interesak babesteari buruzkoak, 1.2 artikuluan ezartzen du **IRREGULARTASUNA** izango dela eragile ekonomiko baten ekintza edo ez egite bati dagokion Erkidegoko Zuzenbidearen xedapen baten arau hauste oro, baldin eta arau hauste horrek erkidegoen aurrekontu orokorrari edo erkidegoek administratutako aurrekontuei kalte egitea badakar edo ekarriko balu, dela erkidegoen kontura zuzenean jasotako baliabide propioetatik datozen diru sarrerak murriztuz edo ezabatuz, dela bidegabeko gastuaren bidez.

Testuinguru horretan, nabarmendu behar da irregulartasun bat egoteak ez duela beti esan nahi iruzurra egon daitekeenik; **INTENTZIONALITATEA** egotea funtsezko elementua da iruzurrean, eta elementu hori ez da beharrezkoa irregulartasun bat egiteko.

Bestalde, Europar Batasunaren Aurrekontu Orokorrari aplikatu beharreko finantza araei buruzko 2018/1046 Erregelamenduaren 61. artikulua honako hau zehazten du **INTERES GATAZKEI buruz**:

“1. Titulu honetako 4. kapituluaren arabera finantza eragileek eta beste pertsona batzuek, edozein mailatako agintari nazionalak barne, aurrekontua zuzenean, zeharka eta modu partekatuan gauzatzen parte hartzen badute kudeaketan, gai hori prestatzeko egintzak, auditoretza edo kontrola barne, ez dute inolako neurririk hartuko beren interesen eta Batasunaren interesen arteko gatazka ekar dezakeenik. Era berean, neurri egokiak hartuko dituzte beren ardurapean dauden funtzioetan interes gatazka saihesteko eta interes gatazka gisa objektiboki har daitezkeen egoerei aurre egiteko.

2. Agintaritzak nazional bateko langile kideren bat barne hartzen duen interes gatazka baten arriskua dagoenean, pertsona horrek hierarkian gorago dagoenari igorriko dio gaia. Estatutua aplikatzen zaien langileen kasuan, pertsona horrek dagokion ordenatzaileari bidaliko dio gaia, eskuordetzaz. Dagokion hierarkiako nagusiak edo eskuordetutako ordenatzaileak idatziz baieztatuko du interes gatazka dagoela.

Interes gatazka dagoela uste denean, izendapenak egiteko ahalmena duen agintaritzak edo dagokion agintari nazionalak zainduko du kasuan kasuko pertsonak gai horretako jarduerara oro

bertan behera uzten duela. Eskuordetzazko ordenatzaileak edo dagokion agintari nazionalak zainduko du aplikatzekoa den zuzenbidearen araberrako neurri gehigarriren bat hartzen dela.

1. paragrafoaren ondorioetarako, interes gatazka egongo da finantza agenteen eta 1. paragrafoan aipatzen diren gainerako pertsonen eginkizunak modu inpartzian eta objektiboan betetzea arriskuan jartzen denean familia arrazoiengatik, arrazoi afektiboengatik, kidetasun politiko edo nazionalagatik, interes ekonomikoagatik edo interes pertsonaleko zuzeneko edo zeharkako beste edozein arrazoiengatik.”

4. IRUZUR ARRISKUA EBALUATZEKO ETA KUDEATZEKO TALDEAREN FUNTZIOAK GEHITZEA EGEFEK KOFINANTZATUTAKO JARDUKETETAN, BEM-REN PROIEKTUAK/AZPIPROIEKTUAK SARTZEKO

Azaroaren 3ko 711/2016 Erabakiaren bidez, Arabako Foru Aldundiaren konpromisoa onartu zen iruzurraren aurkako borrokan eta prebentzioan, Arabako Foru Aldundiak Euskadiko 2014-2020 EGEF Programa Operatiboaren barruan dituen eragiketen testuinguruan, bai eta Arabako Foru Aldundiaren Iruzur Arriskua Ebaluatu eta Kudeatzeko Taldea (IAEKT) eratzea ere, haren osaera, jardun eremua eta funtzioak kontuan hartuta.

Testuinguru horretan, eta erakundean dagoeneko ibilbidea duen talde bat dagoenez iruzurrezko jarduera oro gaitzesten duen eta haren prebentzioa eta detekzioa aldeztu duen kultura bat sustatzeko, bai eta interes gatazkak, iruzur susmoak tratatzeko eta iruzur arriskuaren ebaluazioa egiteko ere, Eskualde Garapenerako Europako Funtsak (EGEF) batera finantzatutako jarduketan testuinguruan, bidezkoa da talde horren funtzioak zabaltzea, bere lana Next Generation EU funtsen esparruan Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoak finantzatutako proiektu/azpiproiektuetara zabaltzeko. Luzapen hori formala izango da, eta, horretarako, dagokion ebazpena onartu beharko da.

Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Sailari atxikita dago IAEKT, eta honako hauek osatzen dute:

- Finantza eta Aurrekontu zuzendaria (lehendakaria).
- Kontuhartzailatza eta Kontrol Zerbitzuko burua.
- Ogasun, Finantza eta Aurrekontuen Idazkaritza Teknikoko burua.
- Europako Gaietarako burua (idazkaria).
- Europako Gaietarako Zerbitzuko teknikari arduraduna.
- Kofinantzatutako proiektuak dituzten sailtako idazkaritza teknikoetako buruak.

IAEKTen azpitalde espezializatu txikiagoak eratu ahal izango dira gai espezifikoko aztertze, adibidez, iruzur salaketak alde aurretik aztertze.

Hauek dira IAEKTren eginkizunak:

- Iruzur arriskuaren hasierako autoebaluazioa eta berrikuspenak egitea, bai osoak, bai partzialak, hala aholkatzen duten inguruabar espezifikoen, araudi edo antolamendu aldaketen eta/edo iruzur arrisku baten eraginpean egoteari buruzko ahulguneen identifikazioaren arabera.
- Bandera gorrien alertak adierazi dituzten espedienteen aurretiko fiskalizazioan antzemandako kasuak aztertzea, eta, hala badagokio, hartu beharreko neurriak proposatzea.
- Horretarako ezarritako iruzur salaketaren puntuak egiten diren iruzur salaketak jaso, aztertu eta erantzutea.
- Taldearen jarduera jasoko duen urteko memoria egitea, aztertutako kasuei, bilerei eta hartutako neurriei dagokienez.

5. PREBENTZIO NEURRIAK

5.1. Interes gatazkako egoerak prebenitzeko eta zuzentzeko prozedurak

Finantza Erregelamenduaren 61. artikulua ezartzen duenez, interes gatazka dago finantza eragileek eta aurrekontua gauzatzen zuzenean, zeharka eta modu partekatuan parte hartzen duten gainerako pertsonak, bai eta kudeaketan parte hartzen dutenek ere (prestaketa egintzak, auditoretza edo kontrola barne), beren eginkizunak inpartzialki eta objektiboki betetzeko konpromisoa hartzen dutenean, familia arrazoiengatik, arrazoi afektiboengatik, kidesun politiko edo nazionalagatik, interes ekonomikoagatik edo interes pertsonaleko zuzeneko edo zeharkako beste edozein arrazoiengatik.

Interes gatazkan zerikusia izan dezaketen eragileak honako hauek dira:

- Kudeaketa, kontrol eta ordainketa lanak egiten dituzten enplegatu publikoak, eta eginkizun hauetako batzuk eskuordetu zaizkien beste agente batzuk.
- Onuradun pribatuak, bazkideak, kontratistak eta azpikontratatistak, baldin eta haien jarduerak funtsekin finantzatzen badira, eta beren interesen alde egin badezakete, baina EBren finantza interesen aurka, interes gatazkaren esparruan.

Interes gatazka hainbat motatakoa izan daiteke, gatazka eragingo lukeen egoera kontuan hartuta:

- ✓ Itxurazkoa: enplegatu publiko edo onuradun baten interes pribatuek bere eginkizunen edo betebeharren egikaritzea objektiboa arriskuan jar dezaketenean, baina, azkenik, pertsonaren jokabidearen, portaeraren edo harremanen alderdi zehatzekiko (edo alderdi

horietan izandako ondorio batekiko) lotura identifikagarri eta indibidualik aurkitzen ez denean.

- ✓ Potentziala: enplegatu publiko edo onuradun batek interes pribatuak dituenen eta interes horiek interes gatazka sor dezaketenean, etorkizunean erantzukizun ofizial jakin batzuk bere gain hartu behar badituzte.
- ✓ Benetakoa: enplegatu publiko baten betebeharrak publikoaren eta interes pribatuen arteko gatazka dakar, edo enplegatu publikoak bere betebeharrak eta erantzukizun ofizialetan modu bidegabean eragin dezaketen interes pertsonalak dituenen. Onuradun baten kasuan, gatazka sortuko litzateke funtsen laguntza eskatzean hartutako betebeharren eta horien interes pribatuen artean, horiek modu bidegabean eragin baitezakete betebeharrak horiek betetzean.

Testuinguru horretan, interes gatazka prebenitzeko neurri hauek jarriko dira abian:

- A. Erakundeko langileei jakinaraztea interes gatazkaren modalitateak eta horiek saihesteko moduak.
- B. Prozeduretan parte hartzen dutenek interes gatazkarik ez dutela adierazten duen adierazpena betetzea (nolanahi ere, kontratazio organoaren/dirulaguntza ematearen arduraduna, lizitazioen/oinarrien eta/edo deialdien dokumentuak idazten dituzten langileak, eskabideak/eskaintzak/proposamenak ebaluatzen dituzten adituak, eskabideak/eskaintzak/proposamenak ebaluatzeko batzordeetako kideak eta prozedurako gainerako kide anitzeko organoak).
Adierazpen mota horren eredia agiri honen I. eranskinean jasotzen da.
- C. Dagokion barne araudia zorrotz aplikatzea (estatukoa, autonomikoa, tokikoa), bereziki urriaren 30eko 5/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren 53. artikulua, Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuaren Legearen testu bategina onartzen duena, printzipio etikoei buruzkoa; Sektore Publikoaren Araubide Juridikoaren urriaren 1eko 40/2015 Legearen 23. artikulua, abstentzioari buruzkoa; eta 19/2013 Legea, abenduaren 9koa, gardentasunari, informazio publikoa eskuratzeari eta gobernu onari buruzkoa.

Interes gatazka erreal edo potentzial bat egonez gero, prozedura honako hau izango da:

- A. Interes gatazka bat egoteak ekar lezakeen egoeraren berri ematea hierarkian gorago dagoenari, eta idatziz berretsiko du gatazka dagoela uste badu.

- B. Hierarkian gorago dagoenak dagokion erabakia hartzea, dena delako pertsonak gaiari buruzko jardura guztia bertan behera uzten duela zainduz, eta aplikatzekoa den zuzenbidearen arabera beste edozein neurri gehigarri hartu ahal izango du.
- C. Dagokion barne araudia zorrotz aplikatzea (estatukoa, autonomikoa, tokikoa), bereziki Sektore Publikoaren Araubide Juridikoaren urriaren 1eko 40/2015 Legearen 24. artikulua, errekusazioari buruzkoa, eta abenduaren 9ko 19/2013 Legea, gardentasunari, informazio publikoa eskuratzeari eta gobernu onari buruzkoa.

5.2. Iruzurraren aurkako konpromiso instituzionala

Arabako Foru Aldundiak iruzurraren aurkako konpromiso irmoa adierazten du, kasu honetan Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoak finantzaturako proiektu/azpiproiektuen kudeaketara bideratua, Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Planaren esparruan.

Testuinguru horretan, Arabako Foru Aldundiaren webgunean argitaratuko den maila goreneko adierazpen bat egingo da, erakundeak iruzurraren aurkako borrokan eta prebentzioan duen konpromisoa adieraziz, erakundearen barruan iruzurrezko jardura oro gaitzesten duen kultura sustatuz, iruzurraren prebentzioa eta detekzioa erraztuko duten prozedura eraginkorren garapena sustatuz, bai eta iruzurraren inpaktua zuzenduz ere, halakorik gertatuz gero.

5.3. Prestakuntza ekintzak iruzurraren aurkako borrokan

BEMtik datozen funtsen kudeaketan inplikaturako Arabako Foru Aldundiko langileek laguntza emango dute iruzurraren, ustelkeriaren eta interes gatazkaren aurkako borrokarekin zerikusia duten prestakuntza ekintzetan, baldin eta, horretarako, Agintaritza Arduradunak edo BEEPeko kide guztien erakunde erabakitzaileek ematen badituzte.

Bestalde, AFAko funtsak koordinatzen dituen unitateak (Europako Gaietarako Zerbitzua), erakundeak BEMeko funtsekin lotutako iruzurraren aurkako neurrien plana bultzatzeaz arduratzen denak, iruzurraren prebentzioari, detekzioari, zuzenketari eta jazarpenari buruzko jarraibideak emango dizkie BEEPek finantzaturako proiektuak/azpiproiektuak kudeatzen dituzten unitate guztiei. Era berean, informazio bilerak eta lantaldeak (IAEKT) antolatuko dira, gai horri buruzko ezagutzak eskuratzea eta transferitzea sustatzeko.

5.4. BEMek kofinantzaturako AFAREN proiektu/azpiproiektuetan iruzur arriskua ebaluatzea

Arabako Foru Aldundiak iruzur arriskuaren, perilaren, eraginaren eta probabilitatearen aldizkako autoebaluazioak egingo ditu finantzaturako jarduketak gauzatzeko funtsezko prozesuetan,

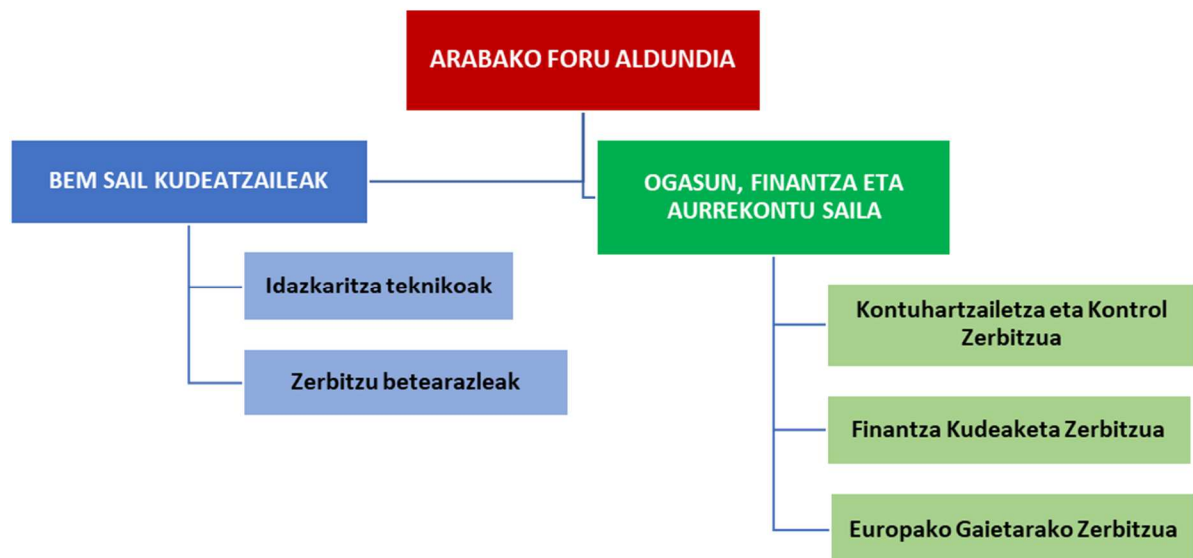
Europako Batzordeak (DG REGIO) iruzur arriskuaren ebaluazioari eta iruzurraren aurkako neurri eraginkor eta proportzionatuei buruzko dokumentuan zehazten duen metodologiaren arabera, (EGESIF_14 0021 00; 2014/06/16; Guidance Note of fraud risk asment). Autoebaluazio hori AFAko Iruzur Arriskua Kudeatzeko eta Ebaluatzeko Taldearen (IAKET) esparruan egingo da. Ebaluazio horien aurrekari gisa, hainbat ebaluazio egin dira 2014-2020 aldian EGEFek kofinantzatutako AFaren proiektuen esparruan, eta horien emaitza beti izan da arrisku txikikoa. Ebaluazio horietako azkena 2020. urtearen amaieran egin zen.

BEEP proiektu/azpiproiektuei zuzendutako iruzur arriskuaren perilaren, inpaktuaren eta probabilitatearen lehen ebaluazioa 2022ko lehen seihilekoan egingo da. Ebaluazio horren emaitzaren arabera, ebaluazioaren aldizkakotasuna urtekoa izango da (ondoriozko arriskua ertaina edo handia bada) edo biurtekoa (ondoriozko arriskua txikia bada).

Nolanahi ere, beste ebaluazio bat egingo da iruzur kasuren bat atzemanaz gero edo prozeduretan edo langileetan aldaketa esanguratsuak gertatu badira.

5.5. Kudeaketa, kontrol eta ordainketarako funtzioak bereizteko printzipioa

BEMk finantzatzutako proiektuak/azpiproiektuak gauzatzeko fase guztietan, kudeaketa, kontrol eta ordainketa funtzioak bereizteko printzipioa errespetatuko da, eta funtzioen eta erantzukizunen banaketa argia eta berezia egingo da, honela:

Kudeaketarekin lotutako funtzioak: AFAk finantzatzutako/kofinantzatutako proiektu/azpiproiektuen diseinua, exekuzioa (kontratazioa) eta jarraipena proiektu/azpiproiektu horien ardura duen BEM sail kudeatzaileak egingo du. Sailen artean daude Idazkaritza Teknikoak,

espedienteen administrazio eta kontabilitate izapidetzeaz arduratzen direnak; eta zerbitzu betearazleak, jarduerak gauzatzeaz eta horien jarraipena egiteaz arduratzen direnak.

Kontrolarekin zerikusia duten eginkizunak: Kontuhartzailletza Zerbitzua (Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Saila) arduratzen da Arabako Foru Aldundiak bere eginkizunak betetzean sortzen dituen gastu guztien aurreko kontrol ekonomiko finantzarioaz eta legezketasunaz, eta, beraz, baita BEMk kofinantzatutako gastuez ere. Azken batean, unitate horrek zaintzen du batera finantzatzen diren jarduerak ezinbestean errespetatzen dituztela aplikatzekoak diren Europako Erkidegoko, nazioko eta eskualdeko arauak.

Aldez aurreko fiskalizazioa gastuaren maila guztietan egiten da: baimena, esleipena, ordainketa proposamena, ordainketa eta ordainketaren justifikazioa (ordainketa egin behar bada). Era berean, bandera gorriei buruzko prozedura eta interes gatazka prebenitzeko prozedura txertatu dira aurretiazko esku hartzearen prozeduran.

Horrez gain, Europar Batasuneko funtsek finantzatutako AFaren proiektuen kudeaketaz eta jarraipenaz arduratzen den Europako Gaietarako Zerbitzua (Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Saila) arduratuko da BEMk finantzatutako proiektu/azpiproiektuen kudeaketa eta kontrol sistema garatzen eta betetzen laguntzeaz, bai eta ekintza horien esparruan iruzurra, ustelkeria eta interes gatazka prebenitzeko neurriak bultzatzeaz ere. Testuinguru horretan, AFako sailak lagundu eta koordinatuko ditu, BEMaren eta BEEParen berezko kudeaketa eta kontrol eskakizunak betetzeko. Europako Gaien Zerbitzua funtzio horiek betetzen ari da EGEFen Programa Operatiboen testuinguruan 2000. urtetik.

Ordainketarekin lotutako eginkizunak: Finantza Kudeaketako Zerbitzua (Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Saila) arduratzen da AFAk egindako eragiketen ordainketak ordaintzeaz, eta, beraz, BEMk finantzatutako proiektu/azpiproiektuetan inplikaturako eragileei egin beharreko ordainketen arduraduna da. Era berean, AFAk egiten dituen eragiketa guztien banku laburpenak gordetzeaz arduratzen da, eta, beraz, ordainketen arloan kontu ikuskaritzaren pista egokia bermatzeaz ere arduratzen da, baita agintari nazionalak, Batzordeak edo Europako Kontu Auzitegiak balizko kontrol baterako banku dokumentazioa xedatzeaz ere.

6. DETEKZIO NEURRIAK

6.1. Bandera gorriak

“Bandera gorri” gisa definitzen da balizko iruzur edo ustelkeria kasu baten aurrean alerta adierazle bat. Bandera gorria izateak ez du nahitaez esan nahi iruzurra dagoenik, baina adierazten du jarduketa jakin bat aztertu egin behar dela iruzur potentzial bat baztertzeko edo baieztatzeko. Hori dela eta, bandera gorri gisa definitutako egoeraren bat hautemateak berekin ekarriko du inplikaturako kontratazio prozedura edo espedientea berehala etetea, eta azterketa sakon bat egingo da iruzur zantzua susmoa den ala ez argitzeko.

BEMtik datozen funtsen bidez finantzaturako/kofinantzaturako kontratazio/deialdi bakoitzean, dokumentu honen II. eranskinean jasotako check list-a beteko da, eta Kontuhartzailletza eta Kontrol Zerbitzuak alde aurretik fiskalizatu beharko du espedientearen gainerakoarekin batera. Fiskalizazioan eskumena duen unitateak identifikatzen badu espedientea bandera gorrien metodologiaren arabera ezarritako kontrol zerrendan tipifikaturako zantzu baten edo batzuen eraginpean dagoela, honela jardungo da:

- a. Dokumentuen izapidetzea eten egingo da alderdi horri konponbidea topatu arte. Horretarako, eragozpen/ukoa emango da, eta etendura horrek fiskalizatu beharreko faseetako edozeini eragingo dio.
- b. Fiskalizatzaileak Sailari bidaliko dizkio fiskalizazioa gainditu ez duten proposamen fasean dauden dokumentuak, aurreko paragrafoan adierazitako eragozpen txostenarekin edo baztertze agiriarekin batera.
- c. Sailak dokumentazioa eta eragozpen edo uko arrazoiak jasoko ditu, eta, beraz, dokumentua izapidetzen has daiteke berriro, akatsa zuzenduz, izapidetzean atzera eginez, edo alegazio txostena aurkeztuz. Kasu horretan, fiskalizaturako unitateak alegaziorik egiten badu, alegazio horiek eragozpena emandako Kontuhartzailletza Zerbitzuari bidaliko zaizkio, eta horrek Iruzur Arriskua Ebaluatu eta Kudeatzeko Taldera (IAEKT) bidaliko du, zeinak gai honetan loteslea izango den txostena egingo baitu.

Prozedura hau amaitzeko:

- Alegazioak onartzen badira, kontratazio prozedurarekin jarraituko da, espedientearen IAEKTen txostena sartuta. Hala ere, administrazio irregulartasunak daudela ondorioztatuko balitz, zuzendu egin beharko lirarteke.

- Iruzzurraren susmoak mantentzen badira, espedientearen izapidetzea geldiarazi egingo da. IAEKTek hautemandako iruzur kasuaren zuzenketa, jazarpen eta jarraipen prozedurarekin jarraituko du.

6.2. Iruzur salaketan postontzia eta iruzur susmoen jakinarazpena

Iruzurra edo irregulartasuna izan daitezkeen gertakariei buruzko informazio garrantzitsua agintari eskudunei helaraztea errazteko, eta informazio horren harrera zentralizatu eta koordinatzeko, eta ondoren dagokion organoari aztertzeke eta bidaltzeko, Arabako Foru Aldundiak bide espezifiko bat jarri du abian iruzur susmoak jakinarazteko, Arabako Foru Aldundiak BEEParent esparruan Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoak finantzatutako edo kofinantzatutako jardueren testuinguruan.

Ingurumari horretan, gertaeren berri Administrazioari eman nahi dioten pertsonak, agintari eskudunek egitate horiek ikertzeko edo egiaztatzeke beharrezko jarduketak egin ditzaten, eta, hala badagokio, kasu bakoitzean bidezko diren erantzukizunak eskatzeko legez ezarritako prozedurak izapide ditzaen, egitate horien berri eman diezaiokete Arabako Foru Aldundiari, honako bide hauen bidez (salaketak nominalak edo anonimoak izan daitezke):

Norberaren izena emanez egiten diren salaketa nominalak non aurkeztu ahal diren:

Erregistro Orokorrean (norbera agertuz). Probintzia plaza, 5, 01001 Gasteiz.

Erregistro elektronikoa (telematikoa). AFaren egoitza elektronikoa (kexuen eta iradokizunen postontzia).

Salaketa norberaren izena eman gabe egiteke (anonimoa), mezu bat bidali posta elektronikoz helbide honetara: asuntoseuropeos2@araba.eus.

Nolanahi ere, Arabako Foru Aldundiko langileek isilpean gorde beharko dute prozedura honetan xedatutakoaren ondorioz ezagutzen duten edozein informazio, eta informazio hori ezin izango dute erabili prozedura honetan ezarritakoez bestelako helburuetarako.

Salaketan jasotako informazioak gertakarien deskribapen ahalik eta zehatzena eta xehatuena izan behar du, eta komunikatutako egitateak egiaztatzea errazten duen edozein dokumentu edo frogaren elementu aurkeztu beharko da.

Berriaz adierazten ez badu, Arabako Foru Aldundiak salaketaren erregistroaren berrespena, ikerketaren kariatz ateratako ondorioak eta, beharrezkoa izanez gero, informazioa zabaltzeko eskaerak bidaliko ditu bidaltzailearen posta kontura.

Europako Gaietarako Zerbitzuak jasoko ditu salaketak, iruzur arriskua ebaluatzeko eta kudeatzeko taldeko (IAEKT) idazkari gisa. Jaso ondoren, prozedura honi jarraituko zaio:

- a. Salaketaren kodifikazioa, honako kodifikazio egitura honen arabera: uuuu/DF999; “uuuu” salaketaren sarrera urtea da, eta “999” salaketaren sekuentzia zenbaki korrelatiboa urtean, “001”etik hasita.
- b. Aurkeztutako salaketaren ardura duen IAEKT azpitaldeko gainerako kideei bidaltzea, eta, hala badagokio, horri erantsitako informazioa. Salaketak ebaluatzeko azpitaldea IAEKTen barruan sortutako azpitaldea da, lehenik eta behin iruzur salaketari eta haren alde aurreko kalifikazioari buruzko irizpena emateko. Europako Gaietarako Zerbitzuko Burutzak, Kontuhartzailatza Zerbitzuko Burutzak eta salaketa dagokion saileko pertsona batek osatzen dute.
- c. Interesdunari jakinaraztea salaketa izapidetzen hasi dela.
- d. Salaketak ebaluatzeko azpitaldea biltzeko deialdia, aurkeztutako salaketa aztertzeko.

Azpitaldea honako alderdi hauek aztertzeko bilduko da:

- a. Salaketa AFAREN Europako funtsek finantzatutako jarduketan barruan sartzen den aztertuko du, bai eta ondorengo ikerketa bat egiteko nahikoa euskarri duen edo prozedurarekin jarraitzeko behar besteko sendotasunik ez duen.
- b. Prozedurarekin jarraitu ahal izateko salatzaileari informazio gehiago eskatu behar zaion ala ez erabakiko du, eta prozedura etenda gera daiteke informazio hori lortu arte.
- c. Eman beharreko urratsak, lortu beharreko informazioa eta txosten bat egin ahal izateko kontaktatu beharreko pertsonak ezarriko ditu.
- d. Iruzurraren susmoaren ebidentzia nahikorik dagoen erabakiko du IAEKTI helarazteko, eta hari akta arrazoitua bidaliko zaio.

Espedientea honela amaitu ahalko da:

- Salaketak ez du zerikusirik Europako funtsek finantzatutako jarduerekin; kasu horretan, salaketa ukitutako unitate organikora edo, hala badagokio, Ikuskaritza Fiskaleko Zerbitzura bidaliko da.
- Salaketak ez du behar besteko sendotasunik edo justifikaziorik ikerketa egiteko; beraz, artxibatutzat joko da.
- Eskuragarri dagoen informazioa bildu ondoren, ondorioztatzen da ez dagoela iruzurraren zantzu nahikorik, eta hori txosten batean jasoko da. Hala ere, administrazio irregulartasunak

daudela ondorioztatuko balitz, irregulartasun horien berri emango litzaieke eragindako organoei.

- Nahikoa zantzu daude iruzurra egon dela pentsatzeko; kasu horretan, IAEKti jakinaraziko zaio, eskura dagoen informazio guztia duen akta arrazoitu baten bidez, eta horrek antzemandako iruzurra zuzentzeko, jazartzeko eta jarraipena egiteko prozedurak aplikatzen jarraituko du.

Nolanahi ere, espedientearen ondorioak salatzaileari eta eragindako organo guztiei jakinaraziko zaizkie.

Salaketak zuzenean egin daitezke Iruzurraren aurkako Koordinazio Zerbitzu Nazionalean, zerbitzu horrek horretarako prestatutako kanalaren bidez: <https://www.igae.pap.hacienda.gob.es/sitios/igae/es-ES/snca/Paginas/ComunicacionSNCA.aspx>

Bertan zehazten den prozedurari jarraituz

7. Zuzenketa neurriak

Iruzur oinarridunaren susmoa hautemanenez gero, prozedura berehala etengo da, eta egoera hori ahalik eta lasterren jakinaraziko zaie agintari interesdunei eta jarduketak egiten eta horren eraginpean egon diren proiektu/azpiproiektu guztiak berrikusten inplikaturako erakundeei.

Hona hemen egin beharreko ekintzak:

- a) IAEKtek inplikaturako erakundeei jakinaraziko die iruzurraren susmo arrazoitua duen prozedura geldiarazi dela.
- b) Iruzurraren eragina ebaluatuko du, eta sistemikotzat edo puntualtzat joko du.
- c) Prozedurarekin zerikusia duten proiektu edo azpiproiektu guztiak berrikusiko ditu, eraginpean egon daitezkeelakoan.
- d) Eragindako BEMk finantzaturako edo finantzatu beharreko proiektuak edo proiektu zatiak kenduko dira, iruzur intzidentziaren kalifikazioa kontuan hartuta.
- e) Egiaztatzeko eta kontrolatzeko neurri zuzentzaile gehigarriak jarriko dira abian, antzemandako iruzur arrisku berriari aurre egiteko.

8. Iruzur kasuen edo susmo arrazoidunen jazarpen eta jarraipen neurriak

Iruzur bat detektatzen bada, prozedura hau erabiliko da:

- a) Prozedura automatikoki etetea, egoera hori ahalik eta lasterren jakinaraztea agintaritza interesdunei eta jarduketak egiten inplikaturako erakundeei, eta horren eraginpean egon diren proiektu, azpiproiektu edo ekintza lerro guztiak berrikustea.
- b) Egindako egitateak eta hartutako neurriak jakinaraztea jarduketak betearaztea agindu dion erakunde erabakitzaileari edo erakunde betearazleari; kasu horretan, erakunde erabakitzaileari jakinaraziko dizkio, eta hark jakinaraziko dio gaia agintaritza arduradunari. Agintaritza arduradunak egokitzat jotzen duen informazio gehigarria eskatu ahal izango du, jarraipena egiteko eta kontrol agintaritzari jakinarazteko.
- c) Egitateak salatzea, hala badagokio, agintari publiko eskudunei eta Iruzuraren aurkako Koordinazio Zerbitzu Nazionalari (IKZN), balora ditzaten eta Iruzuraren aurka Borrokatzeko Europako Bulegoari jakinaraz diezaioten.
- d) Erantzukizunak argitzeko edo diziiplina espediente bat irekitzeko informazio erreserbatua hastea.
- e) Egitateak Fiskaltzaren aurrean salatzea, bidezkoa denean.

9. Iruzurrez gastatutako funtsak berreskuratzeko prozedura

Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoak finantzaturako proiektu/azpiproiektu batean iruzurra dagoela egiaztatzen denean, iruzurrez gastatutako funtsak berreskuratzeko prozedura hasiko da, Mekanismo horren Agintaritza Arduradunak zehazten duen metodologiaren arabera. Arabako Foru Aldundiak hirugarren onuradunen funts horiek berreskuratu beharko balitu, itzulketa espedienteak abiaraziko lirateke AFAn horretarako diseinatutako prozedurekin bat etorritik.

10. Iruzuraren aurkako neurrien planeko prozesuak berrikusteko prozedurak

Iruzuraren aurkako neurrien planean jasotako prozedurak gutxienez bi urtean behin berrikusiko dira, hau da, 2023an eta 2025ean. Horrez gain, berrikuspenak egingo dira kudeaketan edo aplikatzekoa den araudian aldaketaren bat gertatzen den bakoitzean, hala egin behar bada.

Nolanahi ere, urtero/bi urtean behin egingo den iruzur arriskuaren ebaluazioan lortutako emaitzak ikusita, eta antzemandako arrisku maila kontuan hartuta, indarrean dauden prozedurak berrikusteko beharra aztertuko da. Berrikuspen hori nahitaezkoa izango da detektatutako arrisku

maila ertaina/handia bada, eta kontrol mekanismoak eta neurri zuzentzaileak indartu beharko dira.

Eguneratzea denboraz eta zenbakiz ordenatutako bertsio sistema baten bidez egingo da, aldaketak detektatzeko eta indarrean dagoen bertsioa edukitzeko aukera emango duen segida kronologiko bat egon dadin.

I. ERANSKINA. INTERES GATAZKARIK EZ DAGOELA DIOEN ADIERAZPENAREN EREDUA (IGEA)

Espedientea:

Kontratua/dirulaguntza:

Goian aipatutako kontratazio/dirulaguntzaren prozeduran inpartzialtasuna bermatzeko, neuk, behean sinatzen dudan edo dugunok (aurreratzean “dudan” 1. pertsonan), espedientea prestatzeko eta izapidetzeko prozesuan parte hartzen dudan aldetik, honako hau adierazten dut:

Lehena. Honako informazio hauen berri dudala:

1. Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren uztailaren 18ko 2018/1046 (EB, Euratom) Araudiaren (EBren finantza araudia) 61.3 artikulua “Interes gatazka” honako hau ezartzen du: “interes gatazka egongo da eginkizunen egikaritze inpartziala eta objektiboa arriskuan jartzen denean familia, afektibitate, kidesun politiko edo nazionalako arrazoiengatik, interes ekonomikoko arrazoiengatik edo interes pertsonaleko zuzeneko edo zeharkako edozein arrazoiengatik”.
2. Sektore Publikoko Kontratuei buruzko azaroaren 8ko 9/2017 Legearen 64. artikulua (Ustelkeriaren aurkako borroka eta interes gatazken prebentzioa) helburua da lehia ez desitxuratzeko, prozeduraren gardentasuna bermatzea eta hautagai eta lizitatzailerak guztiei tratatu berdintasuna bermatzea.
3. Sektore Publikoaren Araubide Juridikoari buruzko urriaren 1eko 40/2015 Legearen “Abstenitzea” 23. artikulua ezartzen duenez, prozeduran ez dute esku hartu behar “Administrazioetako agintari edo langileek, hurrengo zenbakian aipaturiko egoeretakoren batean daudenean”, hauek izanik:
 - a) Interes pertsonala izatea aztertuko den gaian edo besteren batean, baldin eta azken horren ebazpenak lehenari eragin badiezaioke; sozietate edo entitate interesdunen bateko administratzaile izatea, edo interesdunen batekin ebatzi gabeko auziren bat izatea.
 - b) Ezkontza lotura edo antzeko egitatezko egoera izatea, eta ahaidetasuna izatea, laugarren gradurainoko odolkidetasunezkoa edo bigarren gradurainoko ezkontza ahaidetasunezkoa, interesdunetako edozeinekin, entitate edo sozietate interesdunen bateko administratzaileekin, bai eta prozeduran esku hartzen duten aholkulari, legezko ordezkari

edo mandatariekin ere, edo haien bulego berekoa izatea edo haiekin elkartuta egotea aholkularitza, ordezkarietza edo mandataritzarako.

- c) Aurreko letran aipaturiko pertsonetakoren batekin adiskidetasun mina edo ikusiezin nabarmena izatea.
- d) Dagokion prozeduran aditu edo lekuko gisa parte hartua izatea.
- e) Gaiaren zuzeneko interesa duen pertsona fisiko edo juridikoren batekin zerbitzu harremana izatea edo pertsona horri, azken bi urteetan, zerbitzu profesionalak eskaini izana, edozein motatakoak eta edozein baldintza eta tokitan.

Bigarrena. Ez nagoela EBren Finantza Araudiaren 61.3 artikuluan adierazitako interes gatazkatzat jo daitekeen ezein egoeratan, eta ez dagoela lizitazio/emakida prozedurari eragin diezaiokkeen Sektore Publikoaren Araubide Juridikoaren urriaren 1eko 40/2015 Legearen 23.2 artikuluko abstentzio kausarik.

Hirugarrena.- Konpromisoa hartzen dudala kontratazio organoari/ebaluazio batzordeari jakinarazteko, luzamendurik gabe, interes gatazkako edozein egoera edo abstentzio kausa, egoera hori sortzen duena edo eragin dezakeena.

Laugarrena. Badakidala interes gatazkarik ez dagoela dioen adierazpena faltsua dela frogatzen bada, aplikatu beharreko araudiak ezartzen dituen diziplina ondorioak, ondorio administratiboak eta judizialak ekarriko dituela.

(Data eta sinadura, izen-abizenak eta NANA)

II. ERANSKINA – BANDERA GORRIAK, IRUZUR SUSMOAREN IDENTIFIKAZIOA

Bandera gorriak alarma seinaleak, pistak edo balizko iruzurraren zantzuak dira. Bandera gorria izateak ez du nahitaez esan nahi iruzurra dagoenik, baina jarduera eremu jakin batek arreta gehigarria behar duela adierazten du, iruzur potentzial bat baztertzeko edo baieztatzeko.

KONTRATUAK

1. Prozeduraren gida agiriak, lizitatzailer baten alde moldatutakoak:

- 1.1. eskaintza bakar baten aurkezpena edo lizitaziorako aukera ematen duten proposamenen oso kopuru baxua; (D dokumentua) Bai | Ez | EE
- 1.2. prozedurako agiri gidarien eta kontratista irabazlearen produktu edo zerbitzuen arteko aparteko antzekotasuna; (D agiria)..... Bai | Ez | EE
- 1.3. beste eskaintzaile batzuen keak; (D dokumentua)..... Bai | Ez | EE
- 1.4. aurretiko antzeko prozeduretan onartutakoak baino preskripzio murriztaileagoak edo orokorragoak dituzten pleguak (A dokumentua)..... Bai | Ez | EE
- 1.5. ezohiko edo arrazoizkoak ez diren klausulak dituzten pleguak (A dokumentua) ... Bai | Ez | EE
- 1.6. botere esleiztaileak marka jakin bateko produktu bat definitu du, produktu generiko baten ordez (A dokumentua)..... Bai | Ez | EE

2. Kolusio lizitazioak:

- 2.1. eskaintza irabazlea handiegia da aurreikusitako kostuekin, prezio publikoen zerrendekin, industriako obra edo zerbitzu antzekoekin edo batez bestekoekin, edo merkatuko erreferentzia prezioekin alderatuta;..... Bai | Ez | EE
- 2.2. lizitatzailer guztiek eskaintzen dituzte prezio altuak jarraian; Bai | Ez | EE
- 2.3. lizitatzailer berriek prozeduran parte hartzen dutenean, bat-batean jaisten dira eskaintzen prezioak;..... Bai | Ez | EE
- 2.4. esleipendunak eskualdearen, lan motaren eta obra motaren arabera banatzen/txandaten dira;..... Bai | Ez | EE
- 2.5. esleipendunak lizitatzailer galtzaileak azpikontratatzan ditu; Bai | Ez | EE
- 2.6. Ezohiko eskaintza ereduak (adibidez, eskaintzek beherapen ehuneko zehatzak dituzte, eskaintza irabazlea prezio onargarrien atalasearen azpitik dago, kontratuaren aurrekontuaren arabera

eskaintzen da, eskaintzen prezioak altuegiak dira, gertuegiak, oso desberdinak, zenbaki biribilak, osatugabeak, etab.); Bai | Ez | EE

3. Interes gatazka: (guztiak D dokumentuan)

3.1. kontratista edo saltzaile jakin baten hobespen ulertezina edo ezohikoa;

(D dokumentua)..... Bai | Ez | EE

3.2. prezio altuen eta kalitate baxuko lanaren etengabeko onarpena; (azterketa historikoa)..... Bai | Ez | EE

3.3. kontratazioaz arduratzen den enpleguak ez du interes gatazkaren adierazpenik aurkeztu edo ez du osorik aurkeztu; (A dokumentua)..... Bai | Ez | EE

3.4. kontratazioaz arduratzen den enpleguak uko egiten dio eskuraketekin zerikusirik ez duen posizio batera gora egiteari; (beste batzuk)..... Bai | Ez | EE

3.5. kontratazioaz arduratzen den enpleguak bere aldetik negozio propioak egiten dituela dirudi; (beste batzuk) Bai | Ez | EE

3.6. kontratazioaz arduratzen den enplegu baten eta zerbitzu eta produktuen hornitzaile baten arteko sozializazioa; (beste batzuk) Bai | Ez | EE

3.7. kontratazioaz arduratzen den enpleguaren aberastasunaren edo bizi mailaren igoera ulertezina edo bat-batekoa; (beste batzuk)..... Bai | Ez | EE

4. Aurkeztutako eskaintzak manipulatzeko:

4.1. eskaintzaileen kexak; (beste batzuk)..... Bai | Ez | EE

4.2. kontrolik eza eta lizitazio prozedura desegokiak; (beste batzuk) Bai | Ez | EE

4.3. eskaintzak jaso ondoren izandako aldaketen zantzuak; (D) dokumentua Bai | Ez | EE

4.4. hutsegiteengatik baztertutako eskaintzak; (D dokumentua)..... Bai | Ez | EE

4.5. zalantzako arrazoiak direla-eta baztertutako lizitatzailerik gaitua; (D dokumentua) ... Bai | Ez | EE

4.6. prozedura ez da esleitu gabe utzi, eta berriz ere deialdia egin da, nahiz eta eskatutako gutxieneko kopurua baino eskaintza gutxiago jaso; (beste batzuk):..... Bai | Ez | EE

5. Gastua zatitzea:

5.1. esleipendun berberari antzeko xedea duten bi erosketa edo gehiago egiten zaizkio zuzeneko esleipen prozedurak edo publizitate atalaseak erabiltzeko onartutako mugen azpitik edo lehia berme handiagoko prozedurak behar dituztenak: (azterketa historikoa)..... Bai | Ez | EE

5.2. erosketak justifikaziorik gabe bereiztea, adibidez, eskulanerako eta materialetarako kontratu bereziak, biak ere lizitazio irekiko atalaseen azpitik baitaude; (azterketa historikoa)..... Bai | Ez | EE

5.3. erosketa sekuentzialak, hain zuzen ere lizitazioen publizitate betebeharraren atalasearen azpitik (analisi historikoa) Bai | Ez | EE

6. Dokumentuak faltsutzea:

6.1. Eskatzaileek hautaketa prozesu batean hautatuak izateko aurkeztu duten dokumentazio faltsutua..... Bai | Ez | EE

6.2. Gastuak (faktura manipulatuak edo faltsuak) justifikatzeko dokumentu euskarria manipulatzea..... Bai | Ez | EE

7. Bestelakoak.

DIRULAGUNTZAK

A) DEIALDIRAKO OROKORRAK

1. Lehia mugatzea:

1.1. Erakundeak ez die behar adinako zabalkunderik eman oinarri arautzaileei edo deialdiari (ez da argitaratu DLOn ezarritako nahitaezko bitartekoetan):Bai | Ez | EE

1.2. Erakundeak ez du argi eta garbi zehaztu deialdian zer baldintza bete behar dituzten laguntzen onuradunek.....Bai | Ez | EE

1.3. Ez dira errespetatu eskabideak aurkezteko oinarri arautzaileetan edo deialdian ezarritako epeak..... Bai | Ez | EE

1.4. Balorazio baremoak dagozkien aldizkari ofizialetan ez argitaratzea (objektibotasunik eta gardentasunik eza eskaeren lehentasun zerrendan)..... Bai | Ez | EE

1.5. Laguntzen onuradunak ez du betetzen konkurrentzia bermatzeko betebeharra, hornitzaileekin negoziatu behar badu..... Bai | Ez | EE

1.6. Norgehiagoka prozedura manipulatzeko zehaztapenen amarruaren bidez, datuak iragaztearen bidez edo eskabideak manipulatzeko bidez..... Bai | Ez | EE

2. Diskriminaziozko tratua eskatzaileak hautatzean:

2.1. Onuradunen hautaketan, objektibotasun , berdintasun eta diskriminaziorik ezaren printzipioak ez dira betetzen..... Bai | Ez | EE

3. Interes gatazka ebaluazio batzordean:

3.1. Ebaluazio Batzordeko kideek onuradunak ebaluatzean eta hautatzean nahita duten eragina, onuradunetako bati mesede egiteko, eskaera bati lehentasunezko tratua emanaz edo Batzordeko beste kide batzuei presioa eginez..... Bai | Ez | EE

4. Estatu laguntzen araubidea ez betetzea:

4.1. Finantzatutako eragiketak estatu laguntzak dira, eta ez da jarraitu Europako araudiak ezarritako informazio eta jakinarazpen prozedura..... Bai | Ez | EE

5. Auditoretza pista galtzea:

5.1. Deialdiak ez du zehatz zehazten nola dokumentatu behar diren eragiketaren ondoriozko gastuak..... Bai | Ez | EE

5.2. Deialdian ez dira argi eta garbi zehazten gastu hautagarriak.Bai | Ez | EE

5.3. Deialdiak ez du zehatz-mehatz ezartzen kostuak kalkulatzeko zer metodo aplikatu behar den operazioetan..... Bai | Ez | EE

6. Estatuko eta Europako Erkidegoko araudian informazioaren eta publizitatearen arloan ezarritako betebeharrak ez betetzea:

6.1. BEMaren (deialdia egin duen erakundea eta hartzaileak) informazio eta komunikazio betebeharrak ez betetzea..... Bai | Ez | EE

B) DIRULAGUNTZA BAKOITZAREN BEREZITASUNAK

7. Dirulaguntzaren xedea desbideratzea:

7.1. Funtsak ez dira erabili lege hau arautzen duen araudian ezarritako xederako..... Bai | Ez | EE

8. Gehigarritasun printzipioa ez betetzea:

- 8.1. Eragiketa bera finantzatzen duten kofinantzatzaile bat baino gehiago egotea (gainfinantzaketa arriskua)..... Bai | Ez | EE
- 8.2. Hirugarrenek egindako ekarpenen euskarri den dokumentaziorik ez egotea (hitzarmenak, dohaintzak, bestelako diru ekarpenak, etab.)..... Bai | Ez | EE
- 8.3. Hirugarrenek emandako finantzaketa ez da finalista, eta ez dago hura banatzeko irizpiderik..... Bai | Ez | EE
- 8.4. Onuradunak eragiketetako diru sarreren eta gastuen kontrolik ez izatea..... Bai | Ez | EE

9. Auditoretza pista galtzea:

- 9.1. Onuradunak ez du eragiketari buruzko dokumentazio zuzenik egin, kontu ikuskaritzaren arrastoa bermatu ahal izateko..... Bai | Ez | EE

10. Dokumentuak faltsutzea:

- 10.1. Eskatzaileek hautaketa prozesu batean hautatuak izateko aurkeztu duten dokumentazio faltsutua..... Bai | Ez | EE
- 10.2. Gastuak (faktura manipulatuak edo faltsuak) justifikatzeko dokumentu euskarria manipulatzea..... Bai | Ez | EE